

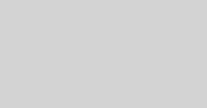
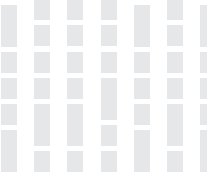
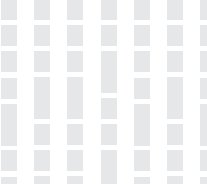
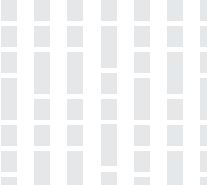
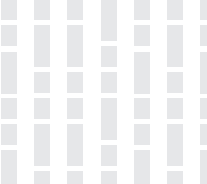
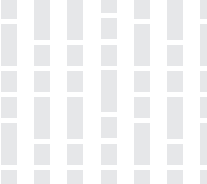
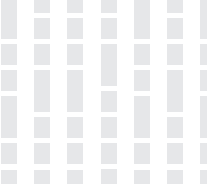
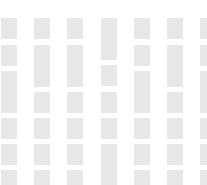
جهان‌شهر

شنبه ۱۹ اسفند ۱۴۰۲

شماره ۴۰۹۸

WWW.FDN.IR

FARHIKHTEGANDAILY

رژیم صهیونیستی در دوراهی تصمیم‌گیری بر اساس «آرمان فردا» و «وضعیت اسفناک کنونی» قرار گرفته است

صهیونیست‌ها و سنتکام به دنبال گسترش جنگ

سید مهدی طالبی

خبرنگار گروه جهان‌شهر

خبرها حکایت از برنامه ریزی رژیم صهیونیستی برای آغاز جنگی گسترده با لبنان دارد. کانال ۱۳ رژیم صهیونیستی گزارش کرده هرزی هالیوی، رئیس ستاد مشترک ارتش ژنرال «چیکو تامیر» طرح عملیات زمینی در غزه را مامور برنامه‌ریزی و تهیه نقشه برای عملیات زمینی احتمالی در لبنان کرده است. روزنامه لبنانی‌ال‌اخبار به اخباری دست یافته که نشان می‌دهد تل‌آویو به کشورهای غربی هشدار داده که در صورت عدم توافق سیاسی با لبنان تا ۱۵ مارس (۲۵ اسفند)، خود را آماده درگیری با این کشور می‌کند. شیخ نعیم قاسم، معاون دیریکل نیروهای مقاومت لبنان سه‌شنبه هفته گذشته در واکنش به زمزمه جنگ گفته بود رژیم صهیونیستی هر لحظه ممکن است «بدون هیچ توجیه و دلیلی» به لبنان حمله کند. این مقام ارشد مقاومت تاکید کرده بود بیم و هراس‌ها از جنگ بر اساس برآوردها وجود دارد، چراکه دشمن به دنبال گسترش جنگ در منطقه و لبنان است و این را می‌توان از گزارش روزنامه‌های خارجی و نیزاطلاعات درزکرده از خود رژیم صهیونیستی دریافت.اگر وضعیت کنونی رژیم صهیونیستی ملاک گسترش جنگ در غرب آسیا قرار گیرد، چنین اتفاقی رخ نخواهد داد اما در صورتی که نگاه کلان رژیم مهم تلقی شود، وقوع آن محتمل است. وضعیت کنونی شامل هلاکت حدود ۵۸۲ افسر و سرباز، زخمی شدن بیش از سه هزار نفر، آوارگی ۸۰ هزار نفر در مرزهای شمالی، فراخوان ۲۴۰ هزار نفر از نیروی کار به خدمت نظامی و هدف قرار گرفتن نزدیک به یک هزار تانک -از نزدیک هم سه هزار تانک عملیاتی- است. تعدادی از یگان‌های مهم رژیم مانند تیپ‌های گولانی، گفعاتی و چتربازان در پی ضرباتی که در غزه خورده‌اند، نیاز به بازسازی گسترده دارند و تل‌آویو نمی‌تواند برای جنگی دیگر و البته شدیدتر روی آنها حساب کند.

حساب و کتاب‌های مقامات صهیونیست اما شاید متفاوت با چیزی باشد که برشمرده شد. آنها پیش از حمله حماس در ۷ اکتبر تلاش کرده بودند شرایط را برای سرکوب مرحله‌ای گروه‌های مقاومت در منطقه فراهم کنند. آنها در این مسیر آمریکا و تعدادی از دولت‌های دیگر را نیز با جامع‌بندی خود همراه کرده بودند. صهیونیست‌ها قرار بود نخست به غزه حمله کرده و پس از سرکوب مقاومت در این منطقه راهی لبنان و سوریه بشوند. انتهایات داخلی رژیم از یک سو و هراس نتانیاهو از جنگ با مقاومت در غزه باعث شد تا در روز ۷ اکتبر حماس با حمله‌ای پیش‌دستانه آسیب‌هایی جدی به رژیم وارد سازد. بااین‌حال حمله ۷ اکتبر همزمان با ناگزیر بودن و موفقیت در اجرا مخاطره‌آمیز نیز بود. سران رژیم پس از گذشت زمان به این فکر افتادند تا از جنگ کنونی به مثابه یک فرصت بهره‌گیرند. تل‌آویو فکر می‌کرد به دلیل شدت حملات ۷ اکتبر که به کشته شدن و اسارت صدها شه‌رک‌نشین انجامید، می‌تواند بدون انتقادات حقوق بشری و اخلاقی دست به جنایت‌های بی سابقه‌ای در غزه بزند. صهیونیست‌ها تصمیم گرفتند از این فرصت با اخراج ساکنان غزه به سمت مصر برای یکسره کردن قضیه این منطقه بهره‌گیرند که در کوتاه مدت ناکام ماندن با این‌حال آنها همچنان قصد دارند این هدف را طی چند سال

آنها پیش از حمله حماس در ۷ اکتبر تلاش کرده بودند شرایط را برای سرکوب مرحله‌ای گروه‌های مقاومت در منطقه فراهم کنند. آنها در این مسیر آمریکا و تعدادی از دولت‌های دیگر را نیز با جامع‌بندی خود همراه کرده بودند. صهیونیست‌ها قرار بود نخست به غزه حمله کرده و پس از سرکوب مقاومت در این منطقه راهی لبنان و سوریه بشوند. انتهایات داخلی رژیم از یک سو و هراس نتانیاهو از جنگ با مقاومت در غزه باعث شد تا در روز ۷ اکتبر حماس با حمله‌ای پیش‌دستانه آسیب‌هایی جدی به رژیم وارد سازد. بااین‌حال حمله ۷ اکتبر همزمان با ناگزیر بودن و موفقیت در اجرا مخاطره‌آمیز نیز بود. سران رژیم پس از گذشت زمان به این فکر افتادند تا از جنگ کنونی به مثابه یک فرصت بهره‌گیرند. تل‌آویو فکر می‌کرد به دلیل شدت حملات ۷ اکتبر که به کشته شدن و اسارت صدها شه‌رک‌نشین انجامید، می‌تواند بدون انتقادات حقوق بشری و اخلاقی دست به جنایت‌های بی سابقه‌ای در غزه بزند. صهیونیست‌ها تصمیم گرفتند از این فرصت با اخراج ساکنان غزه به سمت مصر برای یکسره کردن قضیه این منطقه بهره‌گیرند که در کوتاه مدت ناکام ماندن با این‌حال آنها همچنان قصد دارند این هدف را طی چند سال

آنها پیش از حمله حماس در ۷ اکتبر تلاش کرده بودند شرایط را برای سرکوب مرحله‌ای گروه‌های مقاومت در منطقه فراهم کنند. آنها در این مسیر آمریکا و تعدادی از دولت‌های دیگر را نیز با جامع‌بندی خود همراه کرده بودند. صهیونیست‌ها قرار بود نخست به غزه حمله کرده و پس از سرکوب مقاومت در این منطقه راهی لبنان و سوریه بشوند. انتهایات داخلی رژیم از یک سو و هراس نتانیاهو از جنگ با مقاومت در غزه باعث شد تا در روز ۷ اکتبر حماس با حمله‌ای پیش‌دستانه آسیب‌هایی جدی به رژیم وارد سازد. بااین‌حال حمله ۷ اکتبر همزمان با ناگزیر بودن و موفقیت در اجرا مخاطره‌آمیز نیز بود. سران رژیم پس از گذشت زمان به این فکر افتادند تا از جنگ کنونی به مثابه یک فرصت بهره‌گیرند. تل‌آویو فکر می‌کرد به دلیل شدت حملات ۷ اکتبر که به کشته شدن و اسارت صدها شه‌رک‌نشین انجامید، می‌تواند بدون انتقادات حقوق بشری و اخلاقی دست به جنایت‌های بی سابقه‌ای در غزه بزند. صهیونیست‌ها تصمیم گرفتند از این فرصت با اخراج ساکنان غزه به سمت مصر برای یکسره کردن قضیه این منطقه بهره‌گیرند که در کوتاه مدت ناکام ماندن با این‌حال آنها همچنان قصد دارند این هدف را طی چند سال

آنها پیش از حمله حماس در ۷ اکتبر تلاش کرده بودند شرایط را برای سرکوب مرحله‌ای گروه‌های مقاومت در منطقه فراهم کنند. آنها در این مسیر آمریکا و تعدادی از دولت‌های دیگر را نیز با جامع‌بندی خود همراه کرده بودند. صهیونیست‌ها قرار بود نخست به غزه حمله کرده و پس از سرکوب مقاومت در این منطقه راهی لبنان و سوریه بشوند. انتهایات داخلی رژیم از یک سو و هراس نتانیاهو از جنگ با مقاومت در غزه باعث شد تا در روز ۷ اکتبر حماس با حمله‌ای پیش‌دستانه آسیب‌هایی جدی به رژیم وارد سازد. بااین‌حال حمله ۷ اکتبر همزمان با ناگزیر بودن و موفقیت در اجرا مخاطره‌آمیز نیز بود. سران رژیم پس از گذشت زمان به این فکر افتادند تا از جنگ کنونی به مثابه یک فرصت بهره‌گیرند. تل‌آویو فکر می‌کرد به دلیل شدت حملات ۷ اکتبر که به کشته شدن و اسارت صدها شه‌رک‌نشین انجامید، می‌تواند بدون انتقادات حقوق بشری و اخلاقی دست به جنایت‌های بی سابقه‌ای در غزه بزند. صهیونیست‌ها تصمیم گرفتند از این فرصت با اخراج ساکنان غزه به سمت مصر برای یکسره کردن قضیه این منطقه بهره‌گیرند که در کوتاه مدت ناکام ماندن با این‌حال آنها همچنان قصد دارند این هدف را طی چند سال

آنها پیش از حمله حماس در ۷ اکتبر تلاش کرده بودند شرایط را برای سرکوب مرحله‌ای گروه‌های مقاومت در منطقه فراهم کنند. آنها در این مسیر آمریکا و تعدادی از دولت‌های دیگر را نیز با جامع‌بندی خود همراه کرده بودند. صهیونیست‌ها قرار بود نخست به غزه حمله کرده و پس از سرکوب مقاومت در این منطقه راهی لبنان و سوریه بشوند. انتهایات داخلی رژیم از یک سو و هراس نتانیاهو از جنگ با مقاومت در غزه باعث شد تا در روز ۷ اکتبر حماس با حمله‌ای پیش‌دستانه آسیب‌هایی جدی به رژیم وارد سازد. بااین‌حال حمله ۷ اکتبر همزمان با ناگزیر بودن و موفقیت در اجرا مخاطره‌آمیز نیز بود. سران رژیم پس از گذشت زمان به این فکر افتادند تا از جنگ کنونی به مثابه یک فرصت بهره‌گیرند. تل‌آویو فکر می‌کرد به دلیل شدت حملات ۷ اکتبر که به کشته شدن و اسارت صدها شه‌رک‌نشین انجامید، می‌تواند بدون انتقادات حقوق بشری و اخلاقی دست به جنایت‌های بی سابقه‌ای در غزه بزند. صهیونیست‌ها تصمیم گرفتند از این فرصت با اخراج ساکنان غزه به سمت مصر برای یکسره کردن قضیه این منطقه بهره‌گیرند که در کوتاه مدت ناکام ماندن با این‌حال آنها همچنان قصد دارند این هدف را طی چند سال

میراحمدرضا مشرف

پژوهشگر حوزه بین‌الملل

پس از گذشت نزدیک به یک‌ماه از برگزاری انتخابات سراسری در پاکستان به‌نظر می‌رسد با شروع به کار مجلس ملی و همچنین روشن شدن ساختار دولت آینده، باید بحران سیاسی در این کشور را خاتمه‌یافته تلقی کنیم. البته هنوز هم رگه‌هایی از نارضایتی و اعتراضات سیاسی تداوم دارد که بر پای‌ی تظاهرات پراکنده از جانب طرفداران عمران خان و دیگر احزاب ناراضی و همچنین غیبت نزدیک به ۳۰ نماینده در مراسم افتتاح مجلس ملی را باید از آن جمله برشمرد. علاوه‌بر این نباید این موضوع را هم نادیده گرفت که کشمکش‌های سیاسی تا آخرین ساعات مانده به آغاز به کار مجلس ملی دوام پیدا کرده، به‌گونه‌ای که چیزی نمانده بود به دلیل عدم تخصیص کرسی‌های نمایندگان ویژه به شورای اتحاد سنی (حامیان حزب تحریک انصاف و عمران خان) و به‌دنبال آن عدم تأیید شروع به کار پارلمان از سوی رئیس‌جمهور، این مراسم با تعلیق مواجه شود. هنگام افتتاح مجلس نیز در اتفاقی نادر شاهد سر دادن شعار «دزد دزد» از سوی برخی نمایندگان بودیم؛ رخدادی که به قول یکی از روزنامه‌های پاکستان مجلس را به بازار ماهی‌فروشان تبدیل کرد. در هر حال و با همه این مسائل، مجلس ملی پاکستان کار خود را در شرایطی آغاز کرد که نقشه‌راه مجلس و دولت آینده پیشاپیش توسط سیاستمداران و احزاب پاکستان معلوم بود. در اینجا برای درک بهتر این نقشه‌راه و فهم دقیق‌تری از روابط و احتمالات پیش روی آینده سیاسی پاکستان، مباحثی را در قالب سوال طرح کرده‌ایم که پاسخ به آنها برای دستیابی به موارد ذکرشده می‌تواند به ما کمک کند.

۱) ائتلاف بزرگ سیاسی در پاکستان بر چه مبنایی شکل گرفته است؟

حتی قبل از برگزاری انتخابات پارلمانی هم این امر قابل‌پیش‌بینی بود که هیچ حزب سیاسی‌ای توان کسب اکثریت کرسی‌های مجلس و در نتیجه امکان تشکیل یک دولت مستقل را نخواهد داشت، بنابراین از همان ابتدا تقریباً مشخص بود که دو حزب عمده «مسلم لیگ (نواز)» و «مردم» که از حمایت حاکمیت (نظامیان) نیز برخوردارند، برای تشکیل یک دولت ائتلافی مهیا خواهند شد. در این میان موفقیت چشمگیر و غیرقابل‌پیش‌بینی حامیان حزب تحریک انصاف و عمران خان که در قالب نامزدهای مستقل در انتخابات حضور یافته بودند، تا حد زیادی تأثیری این معادلات را در هم ریخت. نتیجه این شد که عمران خان و حامیان یک‌بار دیگر و در تجربه‌ای مشابه با سال ۲۰۲۲، نقش چسب را برای رقم خوردن ائتلافی بزرگ از احزاب کوچک و بزرگ ایفا کنند.ا احزابی که ظاهراً فقط یک وجه اشتراک، یعنی آمادگی تقابل با عمران خان و حامیانش آنها را گردهم آورده بود. بر همین اساس شش حزب بزرگ و کوچک پاکستان در یک ائتلاف بزرگ دور هم جمع شدند؛ حزب مسلم

رژیم صهیونیستی در دوراهی تصمیم‌گیری بر اساس «آرمان فردا» و «وضعیت اسفناک کنونی» قرار گرفته است

صهیونیست‌ها و سنتکام به دنبال گسترش جنگ

محقق سازند. در این راه صهیونیست‌ها از همراهی کامل آمریکا برخوردارند. واشنگتن بدون توجه به ادعاهای اولیه خود آنگونه که از اقداماتش بر می‌آید درصدد توسعه جنگ است.

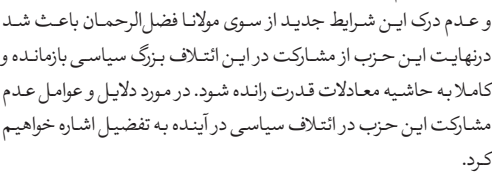
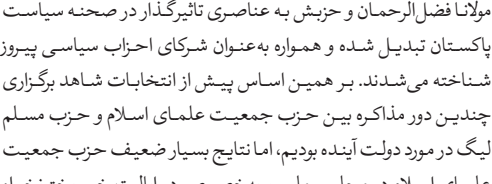
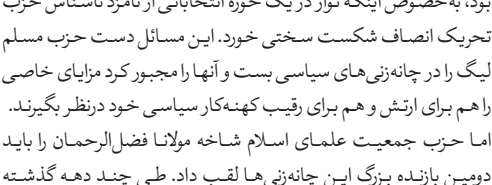
آمریکا در شرایط کنونی که به نظر می‌رسد رژیم به ثبات نسبی رسیده، به کمک انگلیس و متحدان محور آنگلوآکسونی جنگی را علیه یمن به راه انداخته و حملاتی مستگین به عراق و سوریه داشته است. آنها همچنین با وجود هزینه‌های سنگین بی‌المللی و حتی داخلی، بی‌وقفه درحال کمک به صهیونیست‌ها هستند. واشنگتن پست بااواخر هفته گذشته افشا کرد دولت آمریکااز ابتدای جنگ تاکنون به صورت محرمانه دست‌کم ۱۰۰ محموله تسلیحاتی به سرزمین‌های اشغالی ارسال کرده است. این کمک‌ها بدون اجازه‌کنگره برای صهیونیست‌ها ارسال شده‌اند. طی ماه‌های اخیر تعدادی از نمایندگان کنگره خواهان ممنوعیت ارسال سلاح به رژیم و ممنوعیت استفاده از سلاح‌های آمریکایی موجود در سرزمین‌های اشغالی در جنگ غزه شده‌اند. آمریکا برای زمینه‌سازی گسترش جنگ در منطقه می‌کوشد اوضاع را پیرامون برنامه هسته‌ای ایران تشدید کند. رهبری این اقدامات در ساختار داخلی آمریکاراستکناهم برعهده دارد. سنتکام فعالیت‌های یگان‌های نظامی آمریکا در غرب آسیا، شاخ آفریقا، آسیای میانه و شمال شبه‌قاره هند را فرماندهی می‌کند.

مایکل کوریلان فرمانده سنتکام روز پنجشنبه طی جلسه‌ای در کنگره ادعا کرد اگر ایران به یک قدرت هسته‌ای تبدیل شود، غرب آسیا برای همیشه تغییر خواهد کرد. این ادعا از دو سو یک فریب است؛ نخست آنکه ایران

به‌دنبال ساخت سلاح هسته‌ای نیست و دوم آنکه دستیابی به ظرفیت‌های هسته‌ای توسط ایران، به تغییر معناداری منجر نمی‌شود. اگر منظور کوریلان تسلط ایران بر غرب آسیاست، ایران خواهان تسلط بر این منطقه نیست و غرب آسیا نیز همان‌گونه که تاریخ نشان داده، عرصه توسط یک قدرت به کنترل درنمی‌آید. اگر منظور فرمانده سنتکام وقوع مسابقه تسلیحاتی در غرب آسیاست، منطقه هم اکنون نیز عرصه رقابت‌ها به ویژه در حوزه هسته‌ای شده است. فرمانده سنتکام در اتصال با لابی سنتکام در ساختار داخلی آمریکا و لابی صهیونیسم جهانی درصدد فراهم‌سازی شرایط گسترش جنگ در منطقه است. او برای آنکه خیال نمایندگان کنگره از وقوع جنگی گسترده میان ایران و آمریکا را راحت کند، تلویحا اعلام کرده جنگ به چنین مرحله‌ای نمی‌رسد.

۱- نکات

وزیر خارجه لبنان در واکنش به تهدیدهای رژیم گفته جنگ با لبنان برای صهیونیست‌ها آسان نخواهد بود. او تاکید کرده نیروهای مقاومت لبنانی تجربه زیادی در نبرد با صهیونیست‌ها دارند. آنچه وزیر خارجه لبنان به رژیم مخایره کرده با واقعیت‌ها انطباق دارد. این موضوع در جریان جنگ ۳۳ روز و روز وخوردوهای مرزی کنونی اثبات شده است. اگر بار دیگر رژیم درصدد حمله به لبنان باشد، برخلاف جنگ سال ۲۰۰۶، نیروهای مقاومت به شمال سرزمین‌های اشغالی وارد خواهند شد. مقاومت لبنان از ابتدای جنگ طوفان الاقصی با حملات به مناطق شمالی کار خود را برای هرگونه نفوذ به خاک رژیم را آسان‌تر کرده است. در روزخوردوهای مرزی، پایگاه‌ها

۳) آینده سیاسی تحریک انصاف به کجا خواهد انجامید؟

از نظر ارتش و نظامیان پاکستان حزب تحریک انصاف به حذف از صحنه معادلات سیاسی پاکستان محکوم بوده و تمامی تلاش‌های چند سال گذشته برای مقابله سیاسی و امنیتی با این حزب هم در همین راستا انجام گرفته است. بااین‌حال ملاحظات ارتش برای برگزاری یک انتخابات تا حدی موجه و رقابتی – به‌خصوص در چشم‌انداز جهانی آن– باعث رقم خوردن اتفاقی غیرقابل‌پیش‌بینی شد. تحریک انصاف به‌رغم زندانی بودن رهبر حزب و قلع‌وقمع اعضای سرشناس آن توانست به بزرگ‌ترین حزب سیاسی مجلس تبدیل شود و شاید حتی از آن مهم‌تر، کنترل دولت ایالتی خیبرپختونخواه را در اختیار بگیرد. عمران خان و حامیانش اگرچه ظاهراً در حاشیه ساختار قدرت قرار گرفته‌اند، اما اپوزیسیونی قوی و توانمند را در مجلس رهبری می‌کنند که به هیچ عنوان نمی‌توان آن را نادیده گرفت. آنها که در قالبی جدید و در سایه نام «شورای اتحاد سنی» دور هم جمع شده‌اند، نخستین قدرت‌نمایی خود را در موضوع تعیین نمایندگان ویژه زنان و اقلیت‌ها به رخ کشیدند. با توجه به کسب نزدیک به ۱۰۰ کرسی مجلس این روند می‌تواند ادامه پیدا کند و برای دولت آینده مشکل‌ساز شود. شاید به همین دلیل است که شهباز شریف در نخستین سخنرانی خود در منصب جدید، خواهان آشتی با مخالفان سیاسی می‌شود. درعین‌حال به‌نظر می‌رسد عمران خان و حزیش پس از انتخابات تغییری در رویکردها و مواضع خود به‌وجود آورده‌اند، چنانکه درخواست حزب از حامیانش برای پرهیز از برگزاری تظاهرات خیابانی و خشونت‌بار را می‌توان در همین راستا ارزیابی کرد.

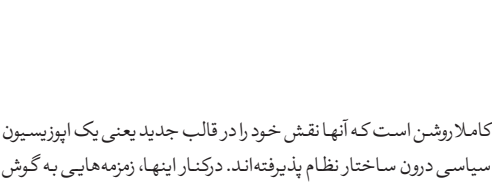
صهیونیست‌ها و سنتکام به دنبال گسترش جنگ

تجهیزات رژیم در نزدیکی مرز زیر ضربه رفته‌اند. در پیامد این درگیری‌ها تاکنون صدها میلیون دلار در حوزه تجهیزات جاسوسی به صهیونیست‌ها خسارت وارد شده است. صهیونیست‌ها در جنگ با لبنان به توانمندی‌های زهی کاملی دسترسی نخواهند داشت. دست‌کم یک‌سوم تانک‌های رژیم در جنگ با غزه آسیب دیده و تاکنون تعمیر نشده‌اند. از سوی دیگر مقاومت با پرتاب نزدیک به ۵۰۰ تا هزار تیره موشک ضد‌تانک به مواضع صهیونیست‌ها در مرز ظرفیت‌های ضدزره خود را به رخ دشمن کشیده است.

موضوع دیگر در جنگ، موج موشک‌باران‌هاست. تل‌آویو برخلاف غزه، قادر به تضعیف جدی موشک‌باران‌ها نخواهد شد، زیرا لبنان از این منطقه وسیع‌تر بوده، به موشک‌های بیشتر و پیشرفته‌تری مجهز است و می‌تواند دربرابر حملات هوایی از خود دفاع نسبی ترتیب دهد. مهم‌ترین عرصه جنگ با لبنان اما حوزه اقتصادی خواهد بود. تجارت دریایی رژیم پس از جنگ طوفان الاقصی از سمت جنوب و دریای سرخ متوقف شده اما با آغاز جنگ لبنان، از سمت مدیترانه نیز متوقف خواهد شد. از این‌رو آتش مقاومت لبنان بر بنادر، خطوط تجارت دریایی، انبارها و فرودگاه‌های آمریکا متمرکز می‌شود تا صهیونیست‌ها دچار قطعی شوند. باگرفتاری صهیونیست‌ها، گروه‌های مقاومت در عراق نیز پایگاه‌های رژیم در کرانه باختری را با شدت می‌کوبند تا این منطقه نیز مستعد شورش شود. مقاومت لبنان همچنین تاکید کرده دو میلیون صهیونیست را آوازه می‌کند. امروزه نبردها تنها به نوار کم‌عرض مرزی محدود می‌شود که بین پنج تا هشت کیلومتر از مرز فاصله دارند اما با آغاز جنگ، نبردها به ده‌ها و صدها کیلومتری عمق فلسطین اشغالی کشیده می‌شوند.

مقاومت لبنان درصورت بروز جنگ، قصد دارد زخم‌های ماندگاری بر تن رژیم وارد کند. این تحولات نقشه و آینده رژیم را که به خاطر آن درصدد آتش افروزی است، تغییر می‌دهد. رژیم برای ساختن آینده به دنبال جراحی منطقه است اما گروه‌های مقاومت نیز تیغ‌های خود را آماده کرده‌اند. در صورت وقوع جنگی که دو میلیون آواره در میان صهیونیست‌ها داشته باشد، بدون چشم اندازی از واگشت سریع، مهاجرت معکوس و اعتماد جمعیتی رژیم را به خطر می‌اندازد. اقتصاد را بسیار تضعیف می‌کند و اعتماد به ارتش و دولت را از بین می‌برد، زیرا تصمیم آنهاست که باعث جنگ شده است. در صورت حملات رژیم به لبنان، تولید، واردات و انبارداری محصولات و کالا و در سرزمین‌های اشغالی آسیب‌های جدی می‌بیند. نابودی تولید در حوزه کشاورزی و دامداری به سال‌ها زمان برای احیا نیاز دارند.

تلاش برای برجسته‌سازی موضوع هسته‌ای ایران آنگونه که لابی صهیونیستی وسنتکام درنظر دارد، به موفقیت منتهی نمی‌شود. سنتکام از تهدید ایران بر سر برپنده هسته‌ای به‌دنبال تحریک عرصه داخلی آمریکا علیه ایران و محور مقاومت، جلب موافقت کشورهای منطقه با تحریک سنگین علیه مقاومت و همچنین انجامد رفتاری ایران بر اثر تهدید به حمله نظامی است تا نسبت به تحولات پیش رو واکنشی نداشته باشد. مسائل اما به این آسانی نیستند. برنامه‌ریزی برای اشغال افغانستان و عراق گسترده‌تر بودند، اما با شکست رویه‌رو شدند و حضور نیم‌درد در شرق سوریه نیز با حرف‌وحديث‌های زیادی مواجه است.

کاملاروشن است که آنها نقش خود را در قالب جدید یعنی یک اپوزیسیون سیاسی درون ساختار نظام پذیرفته‌اند. درکنار اینها، زمزمه‌هایی به گوش می‌رسد که ارتش هم چرخ سبزهایی به عمران خان و حزیش نشان داده است. در همین ارتباط ژنرال نعیم خالد دوحی از مقامات سابق وزارت دفاع اخیرا ادعا کرده ارتباطاتی میان عمران خان و ارتش شکل گرفته است. این موضوع با برخی درخواست‌های پیشین عمران خان برای مذاکره و رازینی با حاکمیت (نظامیان) نیز متناسب به‌نظر می‌رسد.

۴) آیا دولت باثباتی شکل گرفته است؟

پیشینه دولت‌های ائتلافی در پاکستان گواه این است که نباید به ثبات و پایداری این دولت امید چندانی داشت. در وهله اول شاهد ائتلافی سیاسی بزرگی در مجلس هستیم که احزاب سیاسی مشارکت‌کننده در آن وجود اشتراک کم و در عوض تمایز بسیار زیادی دارند. درواقع آنچه آنها را در یک مجموعه گردهم آورده، وجود یک اپوزیسیون قوی تحت لوای عمران خان و همچنین توصیه و فشار نظامیان است. عدم حضور حزب مردم در کابینه را هم باید در حکم شمشیر دویله تلقی کرد؛ از یک‌سو می‌تواند مانع تشتت نظرات در درون کابینه شود و از سوی دیگر راه این حزب برای انتقاد از عملکرد دولت و حتی خروج احتمالی از ائتلاف با آن را باز می‌گذارد. در چنین موقعیتی فضای دوقطبی شدید حاکم بر کشور و اوضاع امنیتی نه‌چندان مناسب هم می‌تواند دشواری‌های بقای دولت را چندندان کند. اما از همه این موارد مهم‌تر و احتمالاًتاثیرگذارتر، موضوع وضعیت اقتصادی کشور است. در چندسال اخیر خزانه دولت به‌شدت خالی شده و دولت برای بهبود اوضاع اقتصادی دست به دامن نهادهای بین‌المللی همچون صندوق بین‌المللی پول شده است. در همین راستا شهباز شریف در دوره اول نخست‌وزیری خود، مذاکراتی را با صندوق بین‌المللی پول انجام داد که به تعهد این سازمان به پرداخت وام به پاکستان منجر شد. در جریان مذاکرات بر سر تشکیل دولت ائتلافی هم شهباز شریف وعده داد که در صورت انقباش به سمت نخست‌وزیری، مذاکره با صندوق بین‌المللی پول نخستین اولویت اقتصادی‌اش خواهد بود. اگرچه توافق با صندوق بین‌المللی پول می‌تواند برای دولت اسلام‌آباد کمک مالی و از همه مهم‌تر اعتبار به‌همراه داشته باشد، اما نسبت به تبعات و پیامدهای این همکاری و درواقع عمل به توصیه‌های این نهاد نگرانی‌های جدی وجود دارد، چنانکه در آخرین مورد توصیه صندوق بین‌المللی به دولت برای بالا بردن ۳۵ درصدی قیمت گاز نارضایتی عمیقی را در بین مردم به‌وجود آورد. با توجه به اینکه بقیه اقدامات و توصیه‌های این نهاد نیز می‌تواند چنین پیامدهای اقتصادی را به‌همراه داشته باشد، قطعاً هر دولتی که در اس کار قرار گیرد هزینه سیاسی هنگفتی بابت این موضوع خواهد پرداخت و چسب‌ها از چشم افتادن آن در بین مردم منجر شود. دولت ائتلافی کنونی هم به‌شدت از این جهت آسیب‌پذیر می‌نماید، به‌خصوص اینکه مسئولیت تنها برعهده حزب مسلم لیگ است و احزاب دیگر می‌توانند از این شرایط در جهت تضعیف موقعیت آن بهره‌بریند.